

LA/Anniina Alaluusua-Listola

20.3.2025

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö
Marjaana Maisonlahti
Lausuntopalvelu**Yhdistelmävakuutuksen mallin valmistelun kuulemistilaisuus ja kirjalliset kommentit**

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö valmistelee työttömyysvakuutukseen yhdistelmämallia. Yhdistelmävakuutusta koskevan mallin valmistelun tarkoituksena on tehdä ehdotus, miten työttömyysturvan ansiopäivärahassa olisi mahdollista yhdistää palkkatyötä ja yritystoimintaa sekä työssäoloehdossa että ansiopäivärahan määrän laskennassa. Mallissa huomioitaisiin omassa työssä työllistyminen (apurahansaajat, omaishoito, perhehoito), josta ei nykyisin lainkaan kerry työssäoloehtoa. Peruspäivärahan osalta yhdistelmävakuutus merkitsisi rinnakkaisen palkkatyön ja yritystoiminnan huomioimista työssäoloehdossa. Palkkatyön tai yrittäjyyden määritelmää ei muutettaisi. Mukana on myös ehdotus yhdistelmävakuutukseen perustuvan ansiopäivärahan rahoituksesta.

Yhdistelmävakuutusta koskeva selvitys perustuu hallitusohjelmaan, ja se koskee vain työttömyysturvaa. Selvityksessä ei käsitellä muuta sosiaaliturvaa koskevia hallitusohjelmakirjauksia. Muutoksien arvioitaisiin voivan tulla voimaan aikaisintaan n. 2027-2028.

Ehdotettu malli

Tässä lausunnossa keskitytään niihin ehdotuksiin, jotka liittyvät eläkevakuuttamiseen tai YEL-työtuloon. Palkkatulojen huomioimiseen ei ehdoteta muutoksia työssäoloehdossa. Yrittäjätulojen huomioimisesta yhdistelmävakuutuksessa ehdotetaan seuraavaa:

Jos henkilön pakollisen YEL-vakuutuksen mukainen työtulo on vähintään 15128 euroa vuodessa (vuonna 2025), hän voisi valita yhdistelmävakuutuksessa vakuutettavan työtulonsa YEL:n alarajan ja oman YEL-työtulonsa väliltä. Samaa koskee MYEL-työtuloa.

Jos henkilöllä on pakollinen YEL-vakuutus, jonka määrä alittaa 15 128 euroa vuodessa (vuonna 2025), yhdistelmävakuutuksessa vakuutettava työtulo vastaisi YEL-vakuutuksen tuloa.

Jos henkilöllä on vapaaehtoinen YEL-vakuutus, yhdistelmävakuutuksessa vakuutettavana tulona käytettäisiin YEL-vakuutuksen mukaista vahvistettua työtuloa.

Jos henkilö tekee yrittäjätuloja, mutta hänellä ei ole YEL-vakuuttamisvelvollisuutta tai vapaaehtoista YEL-vakuutusta, yhdistelmävakuutuksessa

LA/Anniina Alaluusua-Listola

20.3.2025

vakuutettava tulo perustuisi henkilön työttömyyskassalle ilmoittamaan työpanoksen arvoon. Yhdistelmävakuutuksen ottajaa tulisi kehottaa arvioimaan vakuutettava tulo vastaavasti kuin YEL-vakuutuksessa arvioidaan. Työttömyyskassa ei tekisi arviota siitä, vastaako yhdistelmävakuutukseen ilmoitettu tulo sitä, millaiseksi se YEL-järjestelmän kriteereiden perusteella vahvistettaisiin. Vakuutustulon pitäisi kuitenkin olla vähintään 1200 euroa vuodessa, jotta yhdistelmävakuutuksessa ei tulisi vakuutettavaksi erittäin vähäistä yritystoimintaan perustuvaa tuloa. Alarajalla torjuttaisiin myös haitallista yritysmystä vakuuttaa tuloa vain tarkoituksena täyttää yhdistelmävakuutuksen työssäoloehto. Alarajan lisäksi vakuutustulolla olisi yläraja, joka olisi pakollisen YEL:n tuloaraja vähennettynä 1200 eurolla vuodessa (vuonna 2025 alaraja 9 208,43 euroa vuodessa vähennettynä 1200 eurolla on 8 008,43 euroa). Vakuutustulon ylärajan tavoitteena on ehkäistä tilannetta, jossa työttömyysvakuutuksen työtulo pyrittäisiin vahvistamaan vain aivan vähäisesti pakollisen YEL:n alapuolelle, millä voisi olla haitallista vaikutusta YEL-vakuuttautumiseen.

Vahvistettu vakuutustulo olisi lähtökohtaisesti voimassa 12 kuukautta. Tuloa olisi kuitenkin mahdollista muuttaa kesken vuoden kerran.

Työttömyyskassalla olisi mahdollisuus jälkikäteen valvoa yhdistelmävakuutuksen perusteena olevan yritystoiminnan toteutumista. Käytännössä kun etuutta haetaan, työttömyyskassalla olisi mahdollisuus tarkistaa valmistuneen verotuksen perusteella, onko yritystoiminnasta syntynyt verotettavaa ansiotuloa. Jos verotus on kesken työttömyyden alkaessa, tarkistus tehtäisiin verotuksen valmistuttua. Verotettavan ansiotulon olemassaolo osoittaisi, että henkilö on toiminut yrittäjänä, ja sen puuttuminen kokonaan osoittaisi lähtökohtaisesti, ettei vakuutettu yritystoiminta ole toteutunut. Osakeyhtiömuodossa harjoitetun yritystoiminnan tilanteessa työttömyyskassa voisi tarkistaa tulorekisteristä osakeyhtiön yhdistelmävakuutetulle maksaman palkan määrän. Palkanmaksun puuttuminen osoittaisi lähtökohtaisesti, että yritystoiminta ei ole toteutunut.

Edellä kuvatussa jälkikäteisessä valvontamahdollisuudessa verotettavan ansiotulon tai palkan ja vakuutustulon suhdetta ei vertailtaisi. Koska verotettavan ansiotulon määrä ei osoita työpanoksen arvoa, merkitystä ei siis olisi sillä, että verotettava ansiotulo olisi korkeampi tai matalampi kuin työpanoksen arvoon perustuva vakuutustulo. Samoin meneteltäisiin osakeyhtiömuodossa harjoitettuun yritystoimintaan liittyvän palkanmaksun osalta.

Verotettavan ansiotulon tai palkanmaksun puuttuminen ei kuitenkaan välttämättä osoita, että yritystoimintaa ei ole lainkaan ollut. Näissä tilanteissa voi olla kyse esimerkiksi siitä, että yritystoiminnan kulut ovat ylittäneet siitä saatavan tulon. Vakuutetulle tulisikin jälkikäteistä valvontaa harjoitettaessa antaa mahdollisuus esittää lisäselvitystä yritystoiminnasta esimerkiksi

LA/Anniina Alaluusua-Listola

20.3.2025

esittämällä yritystoimintaa koskevat verotustiedot taikka selvitys yrityksen kirjanpidosta tai tilinpäätöksestä. Lisäksi työttömyyskassalla olisi oikeus tarkistaa, onko henkilöllä oman ilmoituksensa vastaisesti olemassa YEL- tai MYEL-vakuutus.

Tarkistusmahdollisuuden tarkoituksena on ehkäistä yhdistelmävakuutuksen väärinkäyttöä. Riski liittyy ylivakuuttamiseen eli siihen, että saavutettaisiin tilanne, jossa työssäoloehto ylipäänsä kertyisi, tai että saavutettaisiin tilanne, jossa ansiopäivärahan määrä saadaan nostettua korkeammaksi kuin mitä tulot tosiasiasa ovat. Työttömyyskassa ei kuitenkaan voisi jälkikäteen muuttaa vakuutustuloa vertailutietojen perusteella. Jos vertailutieto mahdollisesta lisäselvityksestä huolimatta osoittaa, että yritystoiminnassa ei olla lainkaan työllistytty, työttömyyskassa voisi päättää henkilön yhdistelmävakuutuksen ja evätä yhdistelmävakuutukseen perustuvan työttömyyspäivärahan ilman, että yhdistelmävakuutuksen rahoitukseen kerätty työttömyyskassan jäsenmaksu palautettaisiin.

Valmistelun aikana on arvioitu myös mallia, jossa YEL-vakuutuksen puuttessa työttömyyskassa tai Kela vahvistaisi yhdistelmävakuutuksessa vakuutettavan työtulon vastaavalla tavalla kuin eläkeyhtiö vahvistaa YEL-työtulon. Kyseessä olisi työttömyyskassoille uusi tehtävä, jota on pidetty raskaana. Valmistelun aikana on myös pohdittu, voitaisiinko pakollisen YEL:n alittavissa tilanteissa eläkevakuutusyhtiöille osoittaa tehtäväksi vakuutettavan tulon vahvistaminen. Tätä ei ole kuitenkaan pidetty työeläkevakuutusyhtiöstä annetun lain mukaisena tehtävänä. Valmistelussa on ollut epäselvää, millaista hyötyä menettelystä syntyisi. Tämän vuoksi vaihtoehtoa ei olla selvitetty tarkemmin.

Valmistelun aikana tarkasteltiin myös vaihtoehtoa, jossa pakollisen YEL-vakuutuksen tuloajan alittuessa yritystoiminnan ansiotulo arvioitaisiin henkilön ansiotulona verotettavan yrityksestä syntyvän tulon perusteella. Tämä ei kuitenkaan mahdollistaisi osakeyhtiömuodossa harjoitettavan toiminnan vakuuttamista yhdistelmävakuutuksessa, mikä edellyttäisi vaihtoehdon täydentämistä palkkatulolla osakeyhtiön osalta. Kumpikin vaihtoehto – ansiotulona verotettava tulo ja palkkatulon huomioiminen – ovat kuitenkin ristiriidassa muussa sosiaaliturvassa sovellettavan tulojen huomioimisen kanssa ja lisäksi ne ovat vastakkaisia tähänastisessa YEL-vakuutuksen kehittämisessä noudatettujen ratkaisujen kanssa.

Eläketurvakeskuksen kanta

Eläketurvakeskus pitää hyvänä, että sosiaaliturvan kattavuutta parannetaan. Eläketurvakeskus näkee hyvänä myös sen, että työttömyysturva jatkossakin perustuisi pääsääntöisesti YEL-työtuloon ja myös vapaaehtoisen YEL-vakuutuksen YEL-työtulo huomioitaisiin yhdistelmävakuutuksessa.

LA/Anniina Alaluusua-Listola

20.3.2025

Työtulon määrittely yhdistelmävakuutuksessa, kun yrittäjällä ei ole YEL-vakuutusta

Jatkossa yrittäjän työttömyysturva voisi perustua myös muuhun kuin YEL-työtuloon niissä tilanteissa, joissa YEL-vakuuttamisvelvollisuutta ei ole. Yrittäjällä olisi kuitenkin näissäkin tilanteissa mahdollisuus ottaa vapaaehtoinen YEL-vakuutus, jos yrittäjätoiminta kestää yli 4 kk. Vapaaehtoisia YEL-vakuutuksia on käytännössä otettu hyvin vähän. Vapaaehtoisia YEL-vakuutuksia, joissa työtulo oli alle YEL-vakuuttamisvelvollisuuden alarajan, oli vuonna 2023 yhteensä 260 kpl. Työtulo näissä vakuutuksissa oli keskimäärin 4 273 e. Vanhuuseläkkeellä olevien yrittäjien vapaaehtoisia YEL-vakuutuksia oli vuonna 2023 yhteensä n. 520 kpl. Vapaaehtoisten YEL-vakuutusten määrät ovat siten hyvin pieniä verrattuna kaikkiin YEL-vakuutettuihin yrittäjiin, joita on n. 230000 kpl. Vapaaehtoisen YEL-vakuutuksen keskimääräinen kesto on n. 3,5 vuotta.

Uudessa mallissa ehdotetaan, että jos kyse on yrittäjästä, mutta hänellä ei olisi YEL-vakuuttamisvelvollisuutta eikä vapaaehtoista eläkevakuutusta, yhdistelmävakuutuksessa vakuutettava tulo perustuisi henkilön työttömyyskassalle ilmoittamaan työpanoksen arvoon. Tulo tulisi arvioida vastaavasti kuin YEL-vakuutuksessa arvioidaan eli tulon pitäisi perustua työpanoksen arvoon.

Lain mukaan YEL-työtuloksi vahvistetaan se palkka, joka kohtuudella olisi maksettava, jos yrittäjän yrittäjätoimintaa suorittamaan olisi palkattava vastaavan ammattitaidon omaava henkilö, tai se korvaus, jonka muutoin voidaan katsoa keskimäärin vastaavan sanottua työtä. Työtuloa vahvistaessaan eläkelaitos pitää edellä tarkoitettuna palkkana ja korvauksena yksityisen sektorin kyseisen toimialan kokoaikaista työtä tekevien mediaanipalkkaa ja ottaa huomioon muut yrittäjän työpanoksen määrää, yrittäjätoiminnan laajuutta, yrittäjän ammattitaitoa ja yrittäjän työpanoksen arvoa kuvaavat tiedot.

Työeläkeala käyttää YEL-työtulon määrittelyssä apuna työeläkealan yhteistä työtulosuosituksen laskentapalvelua. Työtulosuosituksen laskentapalvelu antaa yrittäjälle työtulosuosituksen, joka pyrkii vastaamaan tilastollisen tiedon ja soveltamiskäytännön pohjalta tehdyn mallin perusteella arviota yrittäjän työpanoksensa arvosta. Työtulosuosituksen laskentapalvelu perustuu yrittäjän toimialan yksityisellä sektorilla työskentelevien kokoaikaisten työntekijöiden mediaanipalkkaan. Samalla toimialalla toimivia erilaisia yrityksiä ja yrittäjiä huomioidaan siten, että mediaanipalkan mukaan laskettua työtulosuositusta korjataan yrittäjätoiminnan laajuutta kuvaavalla kertoimella. Yrittäjän toimialan mediaaniliikevaihtoa isompi liikevaihto kertoo siitä, että yrittäjätoiminta on keskimääräistä laajempaa ja yrittäjän työpanoksen arvo voi olla toimialan mediaanipalkkaa isompi. Yrittäjän toimialan mediaaniliikevaihtoa pienempi liikevaihto taas kertoo siitä, että yrittäjätoiminta on pienimuotoisempaa ja yrittäjän työpanoksen arvo voi olla toimialan mediaanipalkkaa pienempi.

LA/Anniina Alaluusua-Listola

20.3.2025

Työtulosuosituksen laskentapalvelu ei ota kantaa YEL-vakuuttamisvelvollisuuteen vaan ainoastaan työtulon määrittelyyn. Laskentapalvelun avulla ei ratkaista YEL-vakuuttamisvelvollisuutta. Laskentapalvelu suosittelee vain työtuloja, jotka ylittävät YEL-vakuuttamisvelvollisuuden alarajan.

Kun yrittäjällä ei ole alle YEL:n alarajan jäävään työpanoksen arviointiin apuvälinettä, voi työtulon määrittely yhdistelmävakuutukseen olla vaikeaa. Eläketurvakeskus esittää harkittavaksi sitä, että näissäkin tilanteissa yrittäjän työtulo perustuisi YEL:n vapaaehtoiseen vakuuttamiseen, joka tällaisenkin yrittäjän on mahdollisuus ottaa.

Vaikka työttömyysvakuuttamisessa käytettävä työtulo määriteltäisiin samoin periaattein, se perustuisi siis pitkälti yrittäjän itsensä ilmoittamaan euromäärään. Tästä voi yrittäjälle tulla käsitys, että myös YEL-vakuuttamisvelvollisuus tai YEL-työtulo voisi olla yrittäjän itsensä päätettävissä. Eläkevakuuttamisessa taas korostetaan sitä, että YEL-työtulo määritellään laissa säädetyin kriteerein. Tämä olisi hyvä ottaa huomioon yhdistelmävakuuttamisesta tiedottamisessa ja neuvonnassa.

Eläkelaitoksen tehtävänä on arvioida yrittäjän, joka hakee heiltä YEL-vakuutusta tai jolla on ko. eläkelaitoksessa YEL-vakuutus, työtulo lain mukaisesti. Ehdotetussa yhdistelmävakuutuksen mallissa yrittäjä, jolla ei ole YEL-vakuuttamisvelvollisuutta, ei ole minkään eläkelaitoksen asiakas. Tämän vuoksi Eläketurvakeskus pitää hyvänä ratkaisua, jossa työtulon vahvistamista ei säädetä eläkelaitoksen tehtäväksi.

On hyvä huomioida, että jos yrittäjällä ei ole pakollista eikä vapaaehtoista YEL-vakuutusta, ei tämä automaattisesti tarkoita sitä, että yrittäjä ei ole YEL-vakuuttamisvelvollinen. Yrittäjä on voinut laiminlyödä YEL-vakuutuksen ottamisen joko tarkoituksellisesti tai arvioimalla oman työpanoksensa arvon virheellisesti. Yhdistelmävakuutuksen toimeenpanolle vaikeuksia voi tuoda tilanne, jossa yrittäjä ottaa YEL-vakuutuksen takautuvasti tai Eläketurvakeskus ottaa YEL-vakuuttamisen laiminlyöneelle yrittäjälle pakkovakuutuksen. Yrittäjä voi ilmoittaa yhdistelmävakuutukseen työtuloksi esimerkiksi 8000 euroa, mutta hänelle tulee myöhemmin samalle ajalle YEL-vakuutus, jonka työtulo on esimerkiksi 20 000 euroa. Yhdistelmävakuutuksen tietoja tulisi korjata tämän perusteella. YEL-vakuutus voidaan ottaa kulumassa olevalle ja kolmelle edelliselle kalenterivuodelle.

Sosiaali- ja terveysministeriö on asettanut selvityshenkilön laatimaan selvityksen yrittäjien eläkejärjestelmän kehittämistarpeista 30.11.2025 mennessä. Selvityksen on tarkoitus kartoittaa nykyisen työtulomäärittelyn ongelmia ja etsiä vaihtoehtoisia tapoja niiden ratkaisemiseksi. Tavoitteena on selvittää ratkaisuja, joilla yrittäjän eläkemaksun ja eläkkeen perustana olevan työtulon määrittämistä kehitettäisiin nykyisestä. Koska YEL-työtulo on nykyisin laajasti

LA/Anniina Alaluusua-Listola

20.3.2025

yrittäjän sosiaaliturvan perustana, näkee Eläketurvakeskus tärkeänä, että YEL-työtuloa ja siihen perustuvaa sosiaaliturvaa kehitetään kokonaisuutena.

Ehdotetussa yhdistelmävakuutuksen mallissa yrittäjä arvioisi oman työtu-
lonsa, eikä se perustuisi todellisiin ansioihin. Eläketurvakeskus toteaa, että
joissakin tilanteissa yrittäjän todellisilla ansioilla voi olla merkitystä YEL-työtu-
loa määriteltäessä. Eläketurvakeskuksen soveltamisohjeissa todetaan, että
yrittäjän työtulo ei ole sama kuin yrityksen tulo. Työtulon määrittelyllä pyri-
tään siihen, että yrittäjien eläketurvan taso vastaisi työntekijöiden eläketur-
van tasoa ja yrittäjälle kertyisi työeläkettä myös silloin, kun yritystoiminta on
tappiollista. Yrittäjän työtulon perusteena ei voida pitää suoraan tuloverolain
mukaista jakoa ansio- ja pääomatuloon, koska se on kaavamainen toimenpide
eikä perustu yrittäjän työpanokseen. Verotettava tulo vaihtelee vuosittain,
kun taas YEL:n mukaan pyritään vakiintuneeseen tasoon. Eläketurvakeskuk-
sen soveltamisohjeissa todetaan, että yrittäjän verotiedoilla voi olla kuiten-
kin merkitystä yritystoiminnan laajuutta arvioitaessa ja tarkistettaessa sitä,
vastaako yrittäjän YEL-työtulo yrittäjän työpanosta. Esimerkiksi yksin yrittä-
vällä elinkeinonharjoittajalla yrityksen tulo tai laskutuspalvelun kautta laskut-
tavalla yrittäjällä palkka voi antaa kohtalaisen kuvan yrittäjän työpanoksen
arvosta. Etenkin arvioitaessa takautuvasti vakuuttamisvelvollisuutta, on vero-
tiedoilla selkeä merkitys. Jos ansiotulot ovat korkeat, voi eläkelaitos tällä pe-
rusteella poiketa työtulosuosituksesta ylöspäin.

Hallituksen esityksen (102/2022) perusteluiden mukaan YEL-työtulon arvioin-
nissa voidaan ottaa huomioon myös saadut tai arvioidut vuotuiset työkor-
vaukset tai laskutuspalveluyrityksen kautta laskutetut palkkasuoritukset. Työ-
tulo voitaisiin vahvistaa mediaanipalkkaa korkeammaksi esimerkiksi silloin,
kun yrittäjän työpanoksen arvo on laskutustietojen perusteella alan mediaani-
palkkaa korkeampi. Laskutustietojen perusteella työpanoksen arvo voisi olla
myös mediaanipalkkaa matalampi.

Eläkkeen karttuminen palkattomasta jaksosta

Työntekijän eläkelain 74 §:n mukaan palkattomat ajat oikeuttavat eläkkeeseen. Eläkettä laskettaessa otetaan huomioon 75 % työttömyysturvalain mukaisen ansioon suhteutetun päivärahan perusteena olevasta ansiosta. Kun ansiopäivärahan saajien lukumäärä kasvaa ja päivärahan suuruus kasvaa, on tällä vaikutusta eläkkeen karttumiseen ja eläkekustannuksiin. Eläketurvakeskuksen mielestä myös nämä tulisi kuvata muutosehdotuksen vaikutusten arvioinnissa.

Ehdotettujen lainmuutosten terminologia

Ehdotuksen mukaan:

LA/Anniina Alaluusua-Listola

20.3.2025

”Työttömyysturvalain X §, Yhdistelmävakuutetun työssäoloehdossa huomiotava tulo

Yhdistelmävakuutetun **yrittystulona** huomioidaan:

1. työttömyyskassalain 3 a §:n mukaisesti vahvistettu yrittäjän eläkelaiassa tai maatalousyrittäjän eläkelaiassa tarkoitettu työtulo;
2. työttömyyskassalain 3 a §:n mukaisesti **vahvistettu työntekijän eläkelaiassa tarkoitettu työansio**; ja
3. työttömyyskassalain 3 a §:ssä tarkoitettu **vakuutustulo**, jos henkilöllä ei ole yrittäjän eläkelain tai maatalousyrittäjän eläkelaiassa tarkoitettua vakuutusta.

Työttömyyskassalain 3 a §, Yhdistelmävakuutetun jäsenyyden edellytykset ja vakuutustulo

Liittyessään jäseneksi palkansaajakassaan yhdistelmävakuutuksen perusteella tai siirtyessään jäsenyysaikana yhdistelmävakuutetuksi henkilön on ilmoitettava työttömyyskassalle:

1. se yrittäjän eläkelain (1272/2006) tai maatalousyrittäjän eläkelain (1280/2006) eläkevakuutuksen mukainen työtulo taikka työntekijän eläkelain (395/2006) mukainen työansio, jonka perusteella hän ottaa yhdistelmävakuutuksen;
2. se **yrittystulo**, jonka hän yhdistelmävakuutuksessa vakuuttaa, jos hänellä ei ole 1 kohdassa tarkoitettua vakuutusta. Vakuutettavan tulon on oltava vähintään 1 200 euroa vuodessa ja se voi olla enintään yrittäjän eläkelain 4 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettu rahamäärä vähennettynä 1 200 eurolla; tai
3. omaishoidon tuesta annetussa laissa (937/2005) tai perhehoitolaissa (263/2015) tarkoitettua hoitopalkkion verotettava määrä;

Jos henkilön yrittäjän eläkelain tai maatalousyrittäjän eläkelain mukaisen eläkevakuutuksen työtulo taikka työntekijän eläkelain mukainen työansio ylittää työttömyysturvalain 5 luvun 7 §:n 1 momentissa tarkoitettua määrää, henkilö voi valita vakuutustulon tämän määrän ja oman työtulonsa taikka työansionsa väliltä. Muussa tapauksessa yhdistelmävakuutetun **yrittäjätuloksi** vahvistetaan eläkevakuutuksen mukaisen työtulon tai työntekijän eläkelain mukaisen työansion määrä.

Liittyessään yrittäjäkassaan yhdistelmävakuutuksen perusteella tai siirtyessään jäsenyysaikana yhdistelmävakuutetuksi henkilön on annettava

LA/Anniina Alaluusua-Listola

20.3.2025

työttömyyskassalle 3 §:n 1 momentin ensimmäisessä virkkeessä tarkoitettu työskentelyä koskeva selvitys tai selvitys omais- tai perhehoitajana toimisesta. Omais- ja perhehoitajan vakuutustuloksi vahvistetaan hoitopalkkion verotettava määrä.

Vakuutustulo määrätään kullekin kalenterivuodelle erikseen. Vakuutustuloa voidaan muuttaa kesken vuoden kerran.”

Eläketurvakeskuksen mielestä pykäläehdotusten sanamuotoja olisi hyvä täsmentää. Työttömyysturvalain X §:ssä puhutaan, että yritystulona huomioidaan työttömyyskassalain 3 a §:n mukaisesti vahvistettu työntekijän eläkelaisissa tarkoitettu työansio. Työntekijän eläkelain (TyEL) mukaan ei vakuuteta yrittäjiä tai yritystuloa, vaan TyEL-työntekijään rinnastetaan johtavassa asemassa työskentelevä henkilö, joka omistaa alle 30 % yrityksestä. Työttömyysturvassa toki pienempi omistusosuus riittää yrittäjyyteen. Ehdotettu säännös saattaa kaivata tarkennusta myös siihen, mitkä ansiot työntekijän eläkelaisissa tarkoitetuista työansioista otetaan huomioon yritystulossa ja mitkä työntekijän ansiona. TyEL:ssä ei vahvisteta työansioita.

Pykäläehdotuksissa puhutaan yritystulosta, yrittäjätulosta, vakuutustulosta, työansiosta ja työtulosta. Terminologiaa voisi vielä tarkentaa.

Eläketurvakeskus

Karoliina Kiuru

Mari Kuuvalo